

NOR104 Litteraturhistorie og litteraturformidling
Eksamensoppgave, deleksamen 2
Skoleeksamen, 4 timer
Konteksamen h-2022

Bokmål

Del A

Korte svar. Svar på **fem**, og kun fem, av de åtte oppgavene

1. Hva er kriteriet for å dele 'norrøn tid' (ca. 800 – ca. 1350) i to epoker og når (sånn ca.) setter vi skillet mellom de to epokene?
2. Forklar begrepene anafor, assonans og alliterasjon.
3. Definer de litterære virkemidlene prolepse og analepse
4. Definer og gi eksempler på de litterære virkemidlene metafor og simile
5. Plasser disse tre litterære personene i rett verk: Per Degn, Dr. Relling, Betjanten Jean
6. Hvilket yrke har hovedpersonen i Dag Solstads roman *Genanse og verdighet*, og hva heter han?
7. Fra hvilken litterær tekst stammer følgende åpningsreplikk: «Det er skade at Degnen ikke er i byen, thi der er så meget latin i min søns brev som jeg ikke forstår». Svar med forfatternavn, tittel og omtrentlig tidsplassering.
8. Forklar det dramaturgiske begrepet 'murskue' og belys det med eksempel fra pensumlitteraturen.

Del B

Mellomlangt svar. Svar på **to**, og kun to, av de tre oppgavene.

1. Hva er nasjonalromantikk, universalromantikk og poetisk realisme? Forklar noen forskjeller.
2. I utdraget fra Henrik Wergelands «Pigen paa Anathomikammeret» (1836) benyttes de litterære virkemidlene besjeling og personifikasjon. Vis hvilken formulering som er en besjeling og hvilken som er en personifikasjon

O, der er rædsom Vittighed

i Lampens Blik, som stirrer ned
paa denne døde Smerte.

3. Handlingen i Strindbergs drama *Fröken Julie* er lagt til Sankt Hansaften. Hva kan dette ha å si for tolkningen av stykket?

Del C

Gi mer plass til besvarelse av denne delen. Svarene krever mer analyse og refleksjon. Svar på **én**, og kun én, av de to oppgavene.

1. Fortellemåte og tematikk i *Sult* (1890) av Knut Hamsun.
2. Gi en litterær analyse av Amalie Skrams *Lucy* (1888) der du argumenter for hvilken litterær epoke du vil plassere romanen i.

Nynorsk

Del A

Korte svar. Svar på **fem**, og kun fem, av dei åtte oppgåvene.

1. Kva er kriteriet for å dele 'norrøn tid' (ca. 800 – ca. 1350) i to epokar og når (sånn ca.) set vi skiljet mellom dei to epokane?
2. Forklar omgrepa anafor, assonans og alliterasjon.
3. Definer dei litterære verkemidla prolepse og analepse
4. Definer og gje døme på dei litterære verkemidla metafor og simile
5. Plasser desse tre litterære personane i rett verk: Per Degn, Dr. Relling, Betjanten Jean
6. Kva for yrke har hovudpersonen i Dag Solstads roman *Genanse og verdighet*, og kva heiter han?
7. Kva for litterær tekst stammar følgjande åpningsreplikk frå? «Det er skade at Degnen ikke er i byen, thi der er så meget latin i min søns brev som jeg ikke forstår». Svar med forfattarnamn, tittel og omtrentleg tids plassering.
8. Forklar det dramaturgiske omgrepet 'murskue' og belys det med døme frå pensumlitteraturen.

Del B

Mellomlangt svar. Svar på **to**, og kun to, av dei tre oppgåvene

1. Kva er nasjonalromantikk, universalromantikk og poetisk realisme? Forklar med nokre skilnader.
2. I utdraget frå Henrik Wergelands «Pigen paa Anathomikammeret» (1836) kan ein sjå dei de litterære verkemidla besjeling og personifikasjon. Vis døme på dei to grepa:

O, der er rædsom Vittighed

i Lampens Blik, som stirrer ned
paa denne døde Smerte.

3. Handlinga i Strindbergs drama *Frøken Julie* er lagt til Sankt Hansaften. Kva kan dette ha å seie for tolkninga av stykket?

Del C

Gje meir plass til denne delen. Svара krev meir analyse og refleksjon. Svar på **ei**, og kun ei, av dei to oppgåvene.

1. Forteljarmåte og tematikk i *Sult* (1890) av Knut Hamsun.

2. Gje ein litterær analyse av Amalie Skrams *Lucy* (1888) der du argumenter for kva for litterær epoke du vil plassere romanen i.

Vedlegg 1:

Henrik Wergelands dikt:

PIGEN PAA ANATOMIKAMMERET (1836)

– – – – Jo det er Hende! O lys hid!
Og slip ei Kniven end paaglid
i denne Armes Hjerte!
O, der er rædsom Vittighed
i Lampens Blik, som stirrer ned
paa denne døde Smerte.

Saa kold dengang den aanded saae
den stolte Verden jo derpaa?
Og frække Øine skar
det Slør igjennem tidligt, som
den stakkels Piges Fattigdom
af gyldne Drømme bar.

Som Blomst i Isen frosset ind
jeg seer et Træk paa denne Kind,
som vel jeg bør at kjende.
Thi Fryden i min Barndomsleeg
før altfor høit min Skulder steeg
– – o var den ikke Hende.

Tvertsover boed' Hun for os,
i Armod født som i sit Mos
paa Taget Stedmorsblommen.
Fornemme Folk kun fatted svært,
at Blod saa fagert og saa skjært
af Fattigfolk var kommen.

Ak, mangt sligt Aasyn dog jeg saae
som Maanedrosens Pragt forgaae,
som Sommerfuglestøvet!
Dem Skjebnens Haand for haardt vel tog
og Syndens Spor dem overjog
som Sneglens Sliim paa Løvet.